

Acta de sessió

Sessió participativa del procés participatiu Superilla Barcelona

Sessió restringida: Marxa exploratòria

Data: dijous, 10 de juny de 2021

Lloc: Àmbit Enric Granados

Assistència:

Nuria Hernández (Tècnica feminismes districte), Sílvia Bautista (Associació Ca l'Aurèlia), Àurea Oliveras (Casal de Barri Espai 210), Ruth Toribio (Consellera districte)

Equip de dinamització: Cooperativa *estel (Konstantina Chrysostomou) i Belen Iturralde

Total: 6 assistents

Ordre del dia:

- Benvinguda, presentació de la passejada: 10 minuts
- Establir una persona representant del grup de dones que farà les tasques de relatora del grup: 5 minuts
- Punt inicial percebre l'espai des dels sentits. 10 minuts
- Passejada: 45 minuts
- Tornada al punt inicial, enviament de link per avaluar la passejada i cloenda: 15 minuts.

Desenvolupament de la sessió:

La marxa nocturna es desenvolupa amb normalitat, seguint l'ordre del dia previst, i realitzant la marxa exploratòria amb les 4 assistents. Al principi es fa l'explicació dels objectius de la marxa, es fa una activitat inicial per percebre l'espai des dels sentits, els resultats de la qual s'afegeixen a l'acta. I després es pacta el recorregut segons els 4 temes que es vol parlar, i es realitza en recorregut. Els resultats sobre cada temàtica s'aglutinen en aquest informe. Al final es contesta un formulari sobre les qualitats de l'àmbit, els resultats del qual s'afegeixen al final de l'acta.

El recorregut

PERCEPCIÓ DE L'ESPAI DES DELS SENTITS

En cobrir-nos els ulls, percebem coses que en general passen desapercibudes. La primera reacció de totes les participants en tancar els ulls, va ser la d'assegurar la seva cartera i pertinences. El no poder veure genera una sensació d'inseguretat. Després vam parlar sobre els sons, el soroll d'una persona tossint en temps de Covid genera ansietat. La remor de les persones assegudes conversant a les terrasses, a canvi, és un so agradable. "L'ambient animat tranquil·litza", assenyala una participant. Els sorolls de bicicletes i patinets, si se'ls escolta de lluny no hi ha problema, però si se'ls sent a prop genera una sensació de perill i por. Pel que fa al soroll dels cotxes, el soroll que fan en arrencar al semàfor trenca amb el silenci i molesta. No obstant això, les participants asseguren que "això és Barcelona", aquest és el soroll de la ciutat. De la mateixa manera, hi ha un "olor de ciutat" que primer les participants ho van descriure com "neutre" però, després d'indagar una mica, vam aconseguir identificar que més que neutre és una olor d'asfalt i fum.

LES CURES

Referit a aquells elements de l'espai públic que tenen en compte els diferents trams d'edat, espais i mobiliaris que s'adapten a la perspectiva de les persones, existència de comerç pròxim i d'escala de barri, hi ha seguretat per moure's per l'espai, els temps que es tarda a arribar a altres llocs, hi ha espais de relació social i comunitària.

Punts conflictius

- Al punt de trobada del carrer de Diputació i Enric Granados hi ha una paret sense obertures (Universitat de Barcelona), que les fa sentir atrapades durant la nit, però durant el dia és bonica per la vegetació vertical.
- Pel que fa a la seguretat viària es comenta que al carrer Muntaner els cotxes passen amb molta velocitat perquè és baixada, i no hi ha elements per fer-los reduir la velocitat.
- Pel que fa al comerç de proximitat, les veïnes apunten que no hi ha moltes opcions més enllà de supermercats. Per a més varietat, han de caminar deu minuts cap al carrer València. Tenint en compte que la població que viu en aquest àmbit és força jove, no consumeixen o no fan servir els locals de comerç de proximitat (fruïteries, forns, peixateries, mercats) i això es considera un factor molt important per la falta de comerç de proximitat.
- Els usos que predominen al barri són relacionats amb la restauració, fet que crea una monopolització als usos, als tipus dels espais i perfils d'usuàries, i als horaris, a l'àmbit del projecte.
- Hi ha botigues que estan força especialitzades (LGTBI+) i queden tancades durant l'any i obren de manera puntual (una o dues vegades per l'any). Això fa que part de les façanes a la planta baixen quedin inactivades, sense il·luminació i vida. Es comenta que quan no hi ha comerç a les plantes baixes es nota molt perquè el carrer és molt fosc i crea inseguretat per creuar durant la nit.
- Pel que fa a la il·luminació es comenta que els fanals durant l'estiu tarden molt per encendre's, i quan es fa, no il·luminen correctament. En alguns carrers es fan servir fanals de doble alçada i aquesta opció fa millor difusió de la il·luminació a l'espai públic.
- Es considera que no hi ha prou espais de relació que puguin ser usats per a gent gran, així com per a la infantesa sense haver de consumir.
- La plaça del doctor Letamendi és l'únic espai de relació al barri, però a les nits genera sensació d'inseguretat. A més, les veïnes troben que la seva distribució (arbustos, façanes llargues amb grans superfícies seques) no fomenten la visibilitat, i troben que hi ha un conflicte entre les usuàries (vianants i ciclistes) perquè les bicis passen de pressa i això és un perill pels infants que juguen allà.
- Es comenta que als bars del col·lectiu LGTBI que existeixen hi ha només homes, i les veïnes fan la reflexió per on estan les dones del mateix col·lectiu. Aquesta reflexió les fa buscar la demografia de l'àmbit del projecte in-situ, i es comenta que tot i haver-hi més dones empadronades, es veu més presència masculina.

Punts a mantenir o fomentar

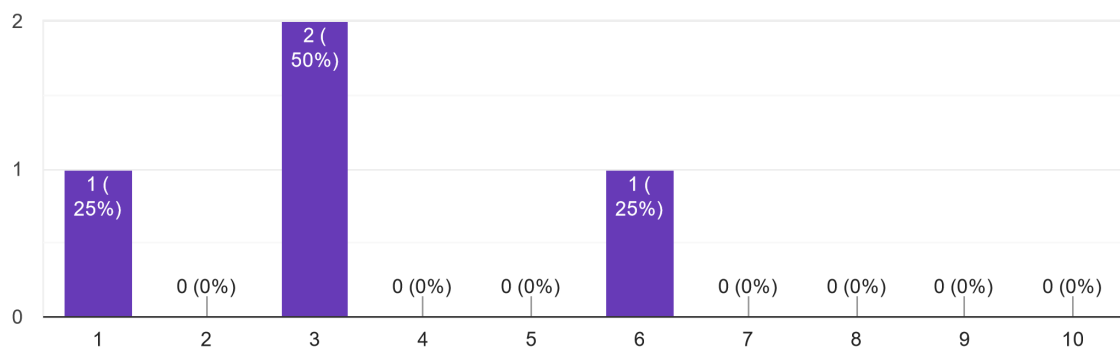
- Es considera que caminar per l'àrea on hi ha la universitat, en la cruïlla del carrer de Diputació amb el carrer d'Enric Granados és una àrea agradable pel que fa a la vegetació, però, quan baixa el sol aquest carrer és una mica fosca i la universitat tancada actua com una barrera ("border vacuum" de Jane Jacobs).
- Imaginant la futura plaça a la intersecció de Consell de Cent i Enric Granados, les participants desitgen una àrea en què hi hagi espai lliure perquè les nenes i nens juguin. Assenyalen que la plaça de Parlament i Borrell té moltes coses. A més, creuen important que hi hagi ombra, per exemple, amb una canòpia. Una participant dona l'exemple dels voltants del Mercat de Sant Antoni com una àrea espaiosa que dona lloc a diversos usos.
- L'ampliació de les voreres de manera temporal ha ajudat perquè baixi la velocitat dels cotxes, i juntament ha baixat el ritme als carrers. Ara és més un espai per caminar tranquil·lament amb menys soroll i això és una qualitat que s'ha de fomentar i replicar.

- Es valora molt positivament que els bars a les plantes baixes cuiden molt l'interior i l'exterior, apropiant-se de les façanes. Això fa que l'entorn és més agradable per caminar, dona una identitat pròpia a l'espai i ajuda per l'orientació.
- La plaça del doctor Letamendi, és l'únic punt de trobada en l'àmbit del projecte, i el fet que hi hagi molta vegetació el transforma en un refugi climàtic i social a la zona.
- En el cas, del carrer Aragó, aprecien molt l'amplada de les voreres i el fet que hi hagi molta transparència a la planta baixa. Això les fa servir més segures per travessar durant la nit perquè hi ha bona visibilitat i en aquest carrer passa molta gent.

Resultats del qüestionari - Cures

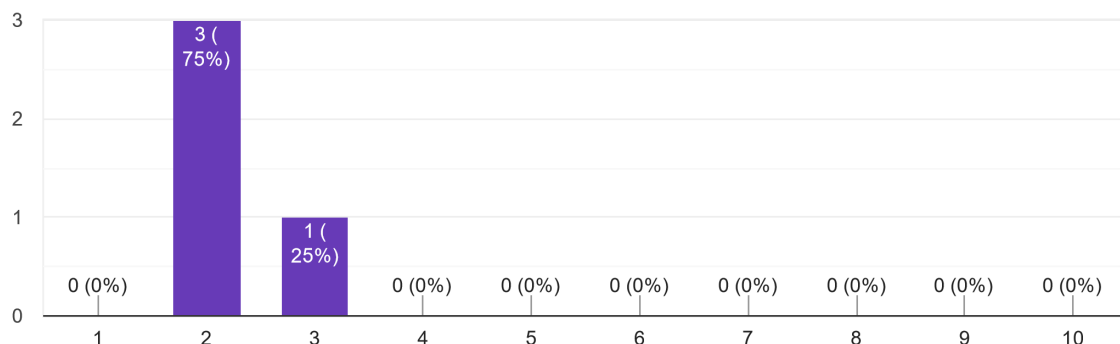
Les dades sobre la valoració de tot el qüestionari han estat recollides mitjançant una graella numèrica de l'1 al 10, de menor a major puntuació.

Tot l'àmbit compta amb mobiliària urbà adaptat a les diversos col·lectius i als diferents trams d'edat
4 respostes

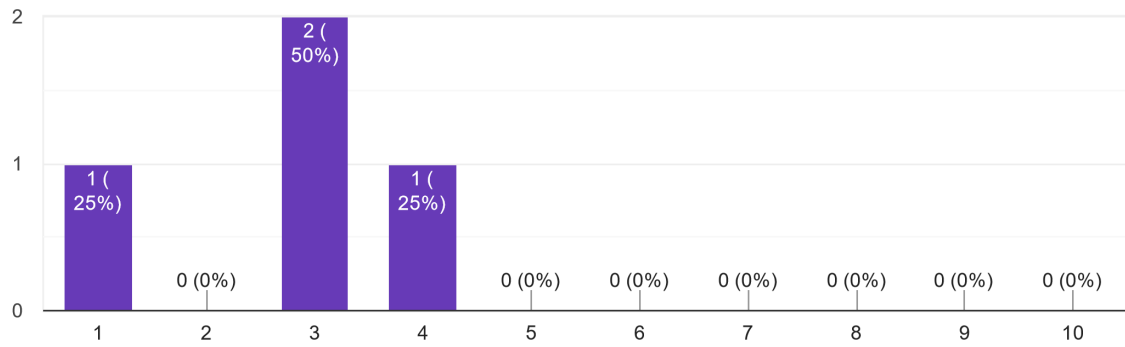
Hi han suficients espais on el col·lectiu d'infants pot jugar amb seguretat.

4 respostes

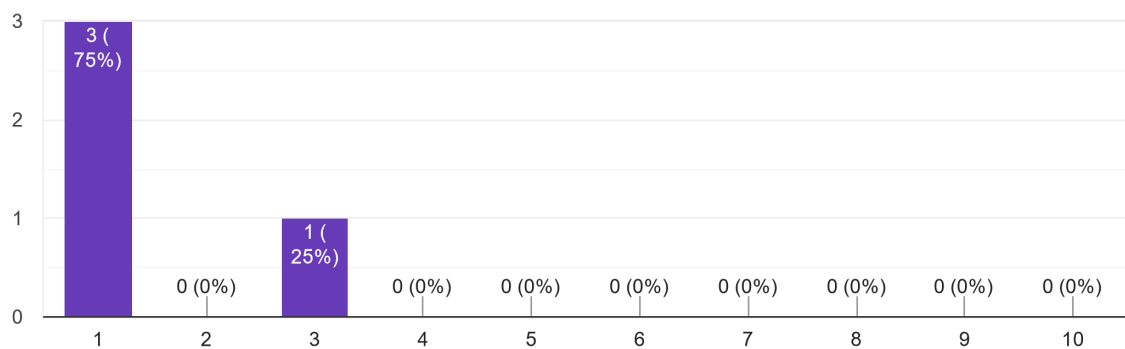
Es permet l'ús i apropiació dels espais per diferents grups tenint en compte les tasques relacionades amb les cures de la llar i personal.

4 respostes

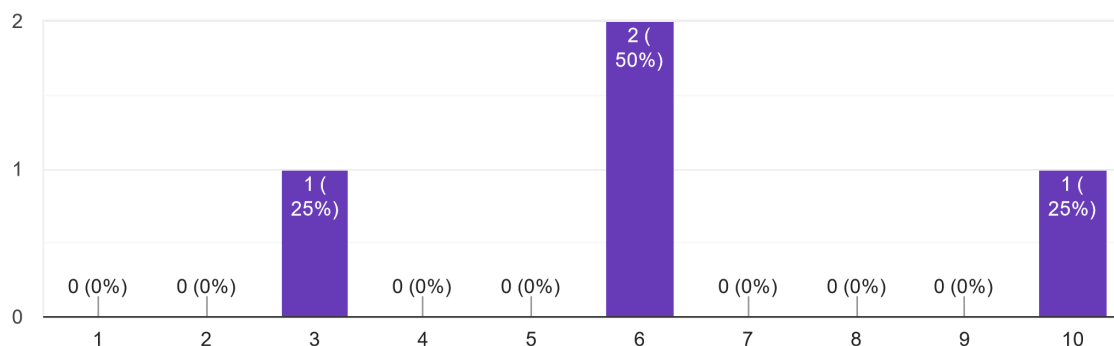
Hi ha proximitat entre els espais de jocs i activitats infantils i escoles

4 respostes

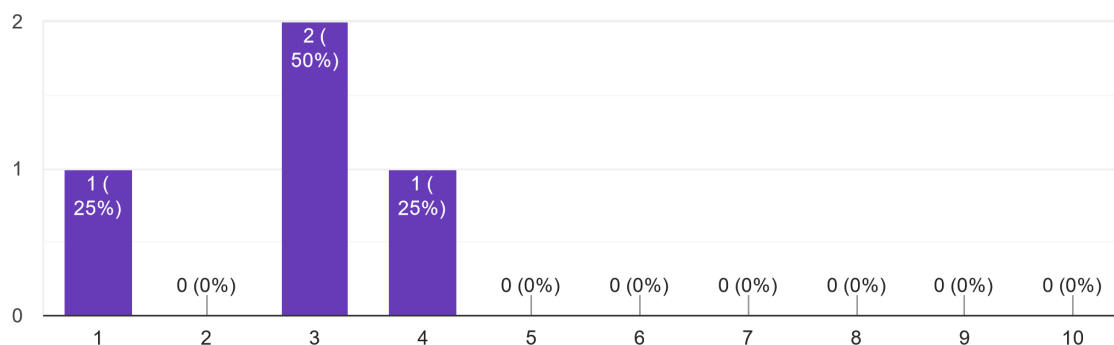
A les plantes baixes dels edificis hi ha activitat i un ús continu de les mateixes

4 respostes

Es permet l'ús i apropiació dels espais per diferents grups tenint en compte les tasques relacionades amb les cures de la llar i personal.

4 respostes

Veiem, en general, les mateixes valoracions que s'han donat a la marxa. Pel que fa al mobiliari es reflecteix una mancança d'aquest, sobretot adaptat a les diferents edats. Quant als espais de joc, es torna a reflectir una carència. De nou, trobem una baixa valoració i mancança d'espais de col·lectius d'infants, així com la proximitat entre espais de joc infantil i escoles. Per últim, l'apropriació dels espais per diferents grups també té una valoració baixa, en línia amb allò que ja s'ha dit a la marxa. A l'ús de les plantes baixes hi ha una valoració diversa.

LA SALUT

Referit a aquells elements de l'espai públic que tenen en compte el confort, la qualitat de l'aire, els elements perceptius com l'olor i el soroll, la velocitat dels cotxes, la qualitat dels recorreguts per moure's per l'espai, ombres, elements d'aigua, el tractament de les illes de calor i els refugis climàtics, els

paviments que facilitin el moviment de les persones amb dificultats i l'existència d'infraestructura verda, els llocs per asseure's adaptats.

Punts conflictius

- Es comenta que hi ha molt poques fonts d'aigua.
- Es considera que falten seients i mobiliari urbà per donar suport als recorreguts quotidians de les persones i per crear espais confortables de socialització. També, s'explica que els bancs que existeixen són en la majoria seients individuals i aquesta decisió mostra una falta d'empatia i invisibilització cap a la gent sense sostre que els fa servir durant la nit.
- No existeixen lavabos públics al voltant de l'entorn del projecte i el fet que no hi hagi equipaments municipals de proximitat el reforça negativament.
- A la plaça del doctor Letamendi, falten espais de relació per gent gran, per infants, per adolescents, per gent adulta i espais intergeneracionals. Els espais de relació estan relacionats al consum, i per això troben a faltar taules de pícnic, taules de ping-pong, o espais per jugar petanca. Es comenta que aquesta plaça és entorn ideal per afegir aquests usos perquè no hi ha molta gent vivint allà, i per exemple les taules de pícnic es podien fer servir de les persones que treballen al costat per dinar, mentre la taula de ping-pong i el soroll que pot generar no molestarà i no generarà cap conflicte.

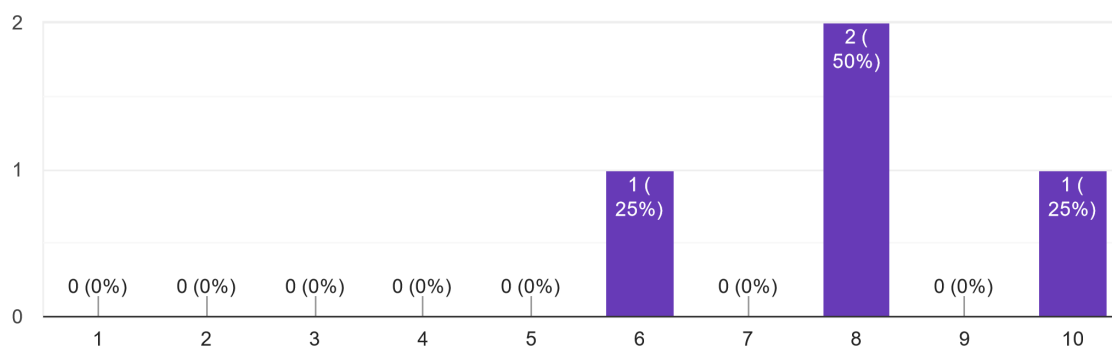
Punts a mantenir o fomentar

- Es considera com una qualitat força positiva el fet que hi hagi verd als carrers perquè funcionen com un refugi climàtic, pensant amb el fet que Barcelona és una ciutat Mediterrània. Aquests arbres fan que l'àmbit sigui més amable, i fan que els carrers tinguin una escala humana en mig de l'Eixample.
- Pel que fa als usos relacionats a les cures, pensen que existeixen els que responen a les necessitats reals de la població i la demografia de l'àmbit del projecte. Per exemple es comenta que hi ha moltes farmàcies i forns, i moltes bugaderies perquè hi ha molta gent estudiant i vivint en pisos petits sense rentadores.
- Es valora molt positivament l'esforç que es fa per renaturalitzar l'entorn amb la plantació dels escocells amb plantes autòctones. Creuen que els espais a les plantes baixes s'han de correspondre amb el seu manteniment.

Resultats del qüestionari - Espai Saludable

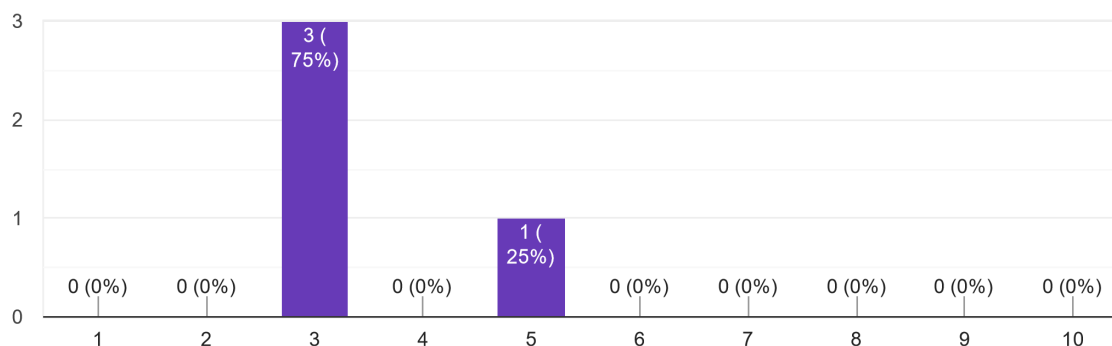
Existeixen arbres o vegetació apropiada en els espais de relació perquè les persones gaudeixin de la naturalesa

4 respostes

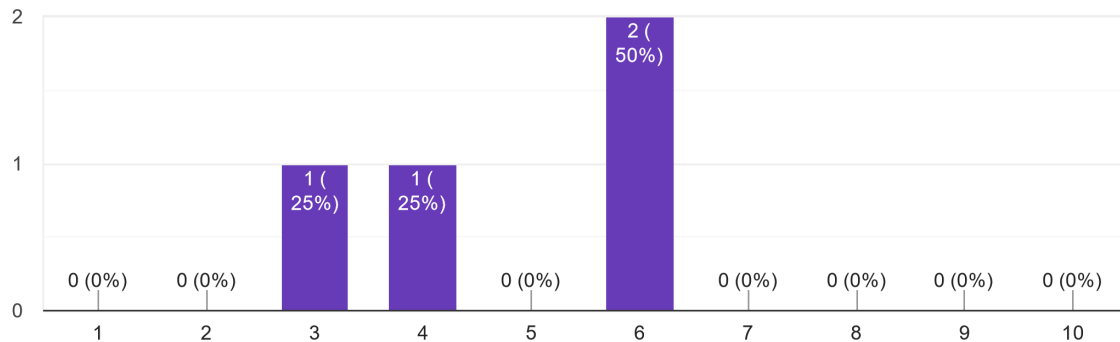
Tant l'àmbit com els recorreguts compten amb fonts d'aigua per a beure i lavabos

4 respostes

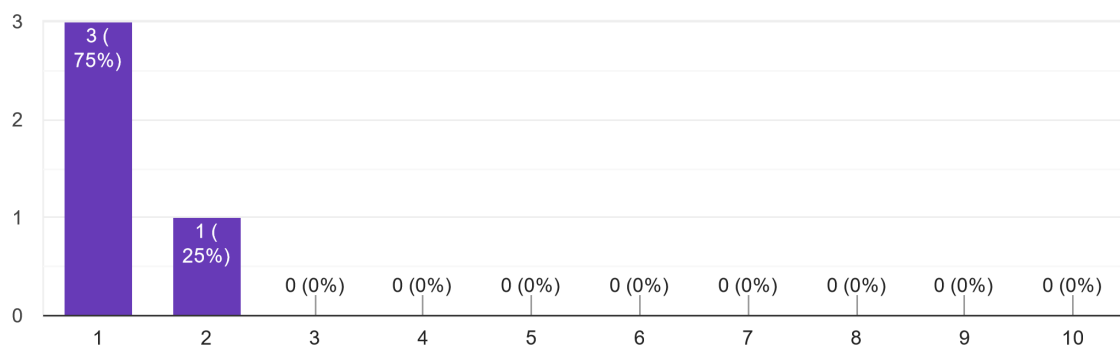
Són els recorreguts segurs perquè les persones majors puguin moure's de manera autònoma en l'entorn en el qual viuen

4 respostes

La materialitat de les voreres a l'espai públic i als carrers esta basada en un sòl tou drenant que capture l'aigua i de mitigar l'efecte illa de calor

4 respostes

Com bé ja s'ha dit a la marxa, hi ha una bona valoració de la vegetació de l'Eixample. Pel que fa al recorregut i les fonts d'aigua podem vorer, com també s'ha assenyalat, una mancança. Quant als recorreguts segurs, malgrat que s'ha assenyalat la falta de bancs o espais per seure, hi ha una valoració bona, per contra a la valoració de les voreres, les quals estan valorades amb un fort impacte d'illa de calor.

L'ACCESSIBILITAT

Referit a aquells elements de l'espai públic que promouen l'autonomia, les connexions amb altres llocs del barri, si hi ha serveis de barri de fàcil accés, propers, i adaptats a la diversitat funcional dels col·lectius, l'existència d'equipaments de primera necessitat (accés a aigua, espais de lactància), el tractament de la informació amb senyalètica, parades de transport públic segures, serveis de mobilitat sostenibles.

Punts conflictius

- Es considera que les grans dimensions dels contenidors, no permeten una bona visibilitat, tenint com a resultat el conflicte entre els i les vianants, les usuàries de les bicis i les conductores dels cotxes. També, el fet que els carrils de bici estan en la mateixa direcció que els carrils de cotxes, no permeten una bona visibilitat i seguretat viària.
- Es considera que el barri té pocs aparcaments per a bicicletes.
- Pel que fa a l'ampliació temporal de les voreres, troben que ha sigut una bona decisió, tot i que no s'ha pensat correctament el mobiliari i la seva ubicació. En aquest cas, es crea un conflicte entre els espais de seure i els espais de circulació dels cotxes perquè estan a prop.

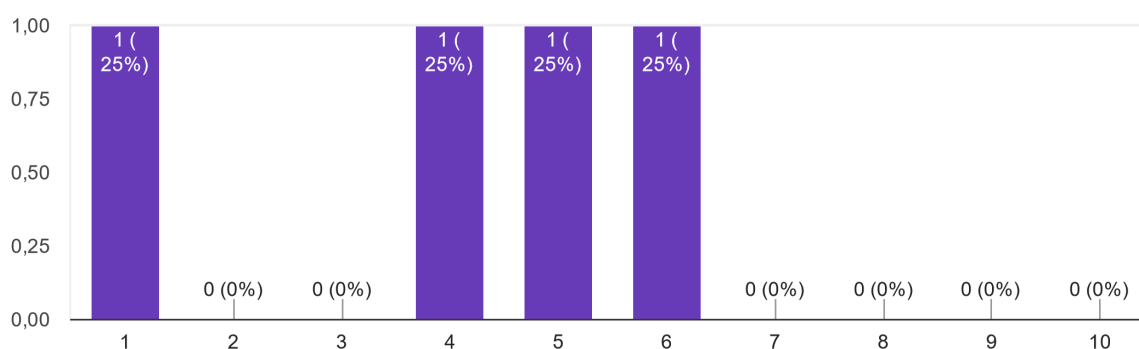
Punts a mantenir o fomentar

- Pel que fa a l'orientació dins de barri, algunes persones troben difícil ubicar-se en certes parts de barri perquè "és tot igual". Durant la marxa va sorgir la idea d'incloure senyalètica per als i les vianants i ciclistes. Per exemple, un senyal que mostri l'orientació pel que fa a la mar i la muntanya, apuntant a les parades de metro, o als equipaments quotidians.
- Es considera que el barri està molt ben connectat en termes d'opcions de transport públic.

Resultats del qüestionari - Espai Accessible

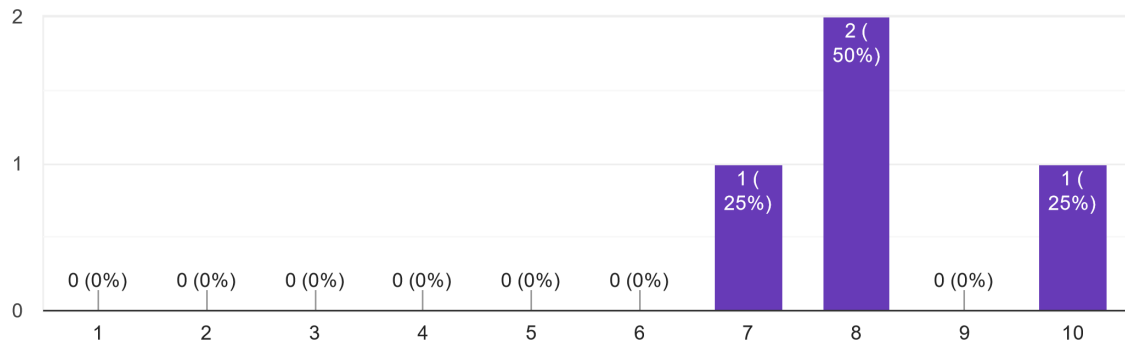
Els espais (carrers, parades de bus...) compten amb un sistema de senyalització per a vianants adaptat, unificat i fàcilment comprensible que perm...n la orientació de tots els col·lectius de persones

4 respostes

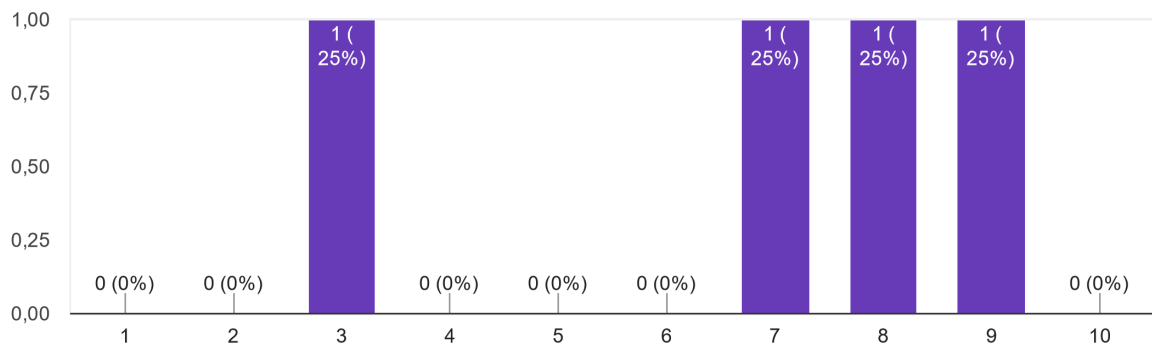
Els recorreguts compten amb suficients passos de vianants per garantir el trànsit pausat i la convivència cotxe-vianant.

4 respostes

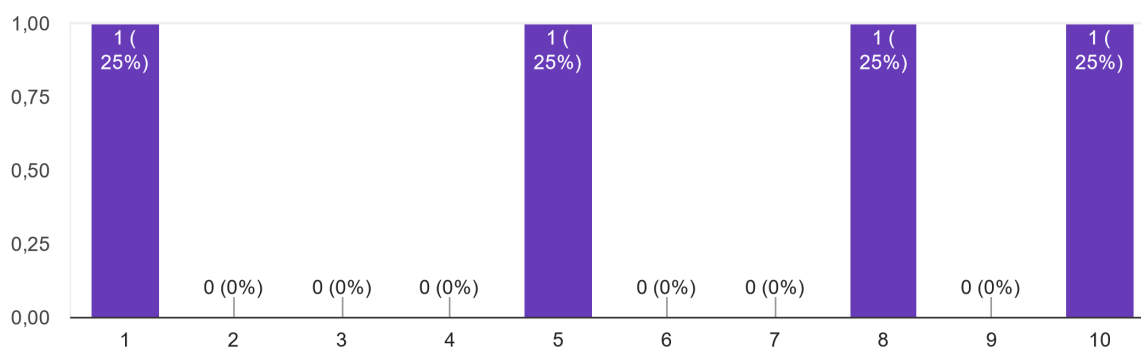
Hi han certes elements limitants a l'espai públic per evitar la invasió de les zones per als vianants per part de cotxes i motos

4 respostes

Hi ha limitacions de velocitat i/o sistemes de control de la velocitat dels vehicles de motor als carrers

4 respostes

Amb diferenciació d'opinions, però en línia amb les conclusions extreïdes de la marxa, es considera que sí que hi ha un sistema de senyalització per vianants adaptat i que, a més, els recorreguts compten amb suficients passos de vianants per garantir un recorregut amb bona convivència. Pel que fa a les limitacions de velocitat, trobem diversitat de respostes, així com per als elements limitants a l'espai públic per així evitar la invasió de zones pel trànsit rodat.

ELS EQUIPAMENTS

Referit a aquells elements de l'espai públic que fomenten les relacions entre diferents col·lectius del barri, la diversitat, espais intergeneracionals, usos dinàmics i que fomenten la participació comunitària, la percepció dels carrers quant a la seva identitat i nomenclatura i si hi ha espais de referència per a dones.

Punts conflictius

- Es comenta que no hi ha ni un carrer o espai (excepte l'associació Ca l'Aurèlia) amb nomenclatura que faci referència a les dones.
- Es valora molt positivament que hi hagi apropiació de les façanes amb expressions visuals del col·lectiu LGTBI perquè es visibilitza i es respecta.

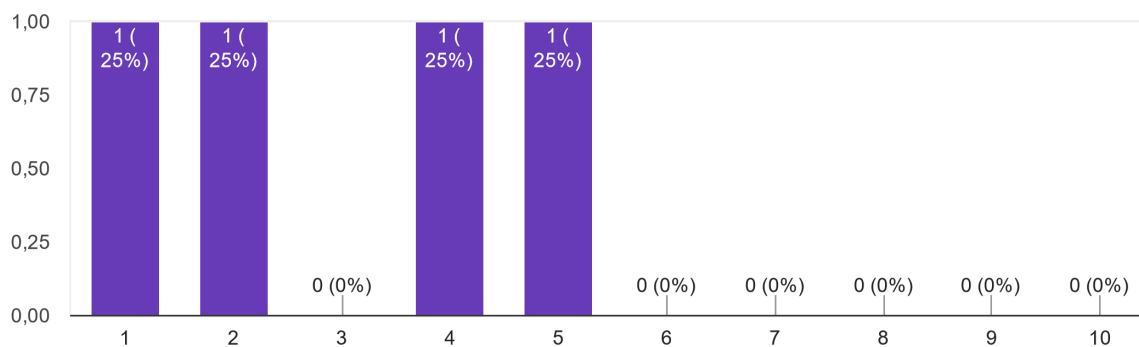
Punts a mantenir o fomentar

- En aquest barri falten espais comunitaris, espais per socialitzar i fer barri. Però, tal com comenten, hi ha botigues de tota la vida que tenen un rol catalitzador a la vida del barri. Són espais de referència, d'informació i de socialització.

Resultats del qüestionari - Espai i Equipaments

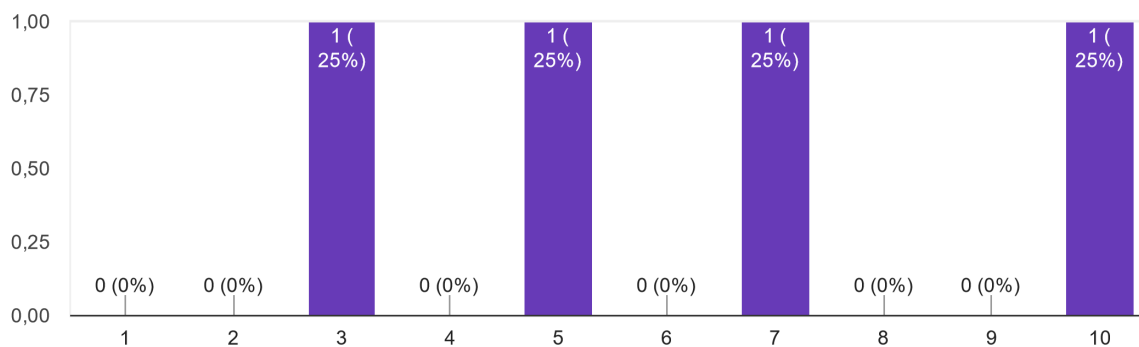
Existeixen suficients mercats o xarxes de comerços en el barri o poble per a cobrir les diferents necessitats

4 respostes

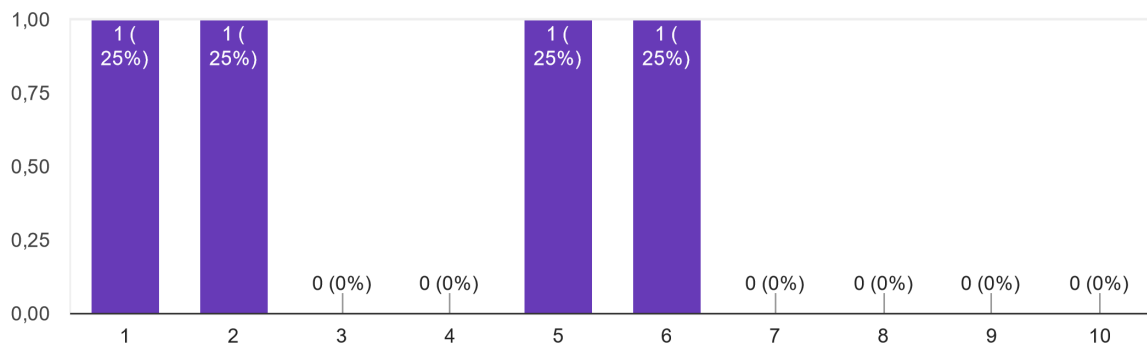
S'ajusten els horaris dels equipaments a les necessitats de totes i tots per al desenvolupament de la vida quotidiana

4 respostes

Existeixen equipaments i serveis per a satisfer les necessitats de les diferents persones i les diverses activitats de la vida quotidiana.

4 respostes

Amb una baixa valoració en general sobre els equipaments per cobrir distintes necessitats veiem, a més, una visió diversa quant als espais d'espera. Quant als horaris dels equipaments, i segons la realitat, també hi ha diversitat d'opinions. Per últim, també trobem distintes opinions quant als equipaments o serveis per satisfer la vida quotidiana.

